

Î N C H E I E R E

24 februarie 2021

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Agenția Națională pentru Sănătate Publică,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Inter-Tabac” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Instituției Publice „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” cu privire la anularea actului administrativ individual și obligarea emiterii actului administrativ individual, împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 iulie 2020 SC „Inter-Tabac” SRL a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea de a emite actul administrativ individual și constatarea existenței raporturilor juridice.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 16 iunie 2020, SC „Inter-Tabac” SRL a adresat IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” cinci cereri în baza cărora a solicitat să coordoneze avertizările despre daunele pentru sănătate, informațiile de pe ambalajele produselor din tutun și să elibereze Avizul sanitar pentru produsele alimentare și nealimentare, pentru fabricarea (confecționarea), importul, utilizarea și comercializarea produselor din tutun de fumat sub formă de țigări de foi (cigarillos) cu filtru, cu denumirea comercială „Monarch”, „Герцоговина Флор”, „Mezage” și „Прима Classic”, aplicând pentru eliberarea avizului sanitar menționat cerințele față de parametrii țigărilor de foi (adică față de indicatorii fizici și tehnologici ai acestora), stabiliți în Standardul Interstatal. A mai solicitat IP „Agenției Naționale pentru Sănătate Publică” să coordoneze avertizările despre daunele pentru sănătate, informațiile de pe ambalajele produselor din tutun și să elibereze Avizul sanitar pentru produsele alimentare și nealimentare, pentru fabricarea (confecționarea), importul, utilizarea și comercializarea produselor din tutun de fumat sub formă de țigări de foi (cigarillos) fără filtru, cu denumirea comercială „Astra”, „Military” și „Hunter”, aplicând pentru

eliberarea avizului sanitar menționat cerințele față de parametrii țigărilor de foi (adică față de indicatorii fizici și tehnologici ai acestora), stabiliți în Standardul Interstatal.

La 30 iunie 2020, IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” a expediat în adresa SC „Inter-Tabac” SRL un răspuns, potrivit căruia cererile depuse au fost respinse din motivul că legislația națională și anume Legea nr. 278 din 14 decembrie 2007 privind controlul tutunului, nu prevede posibilitatea de eliberare a avizelor pentru parametrii țigărilor de foi, solicitate de către SC „Inter-Tabac” SRL.

Reclamantul consideră că, IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” urma să admită cererile și să elibereze actele administrative solicitate, avizele sanitare susmenționate.

A invocat reclamantul că, prevederile Legii nr. 278 din 14 decembrie 2007 privind controlul tutunului, nu sunt echivalente cu prevederile Standardului Interstatal. Or, parametrii țigărilor de foi, solicitați de către SC „Inter-Tabac” SRL, adică indicatorii fizici și tehnologici ai acestora, sunt în conformitate cu cerințele Standardului Interstatal, dar nu corespund cu prevederile legii menționate.

Astfel, IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” urma să constate în răspunsul din 30 iunie 2020 neconformitatea normelor legislației naționale cu normele de drept internațional și să acorde prioritate normelor de drept internațional, normelor Standardului Interstatal și să elibereze avizele sanitare solicitate. IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” a acordat prioritate în mod eronat prevederilor legislației interne care conține contradicții ce se referă la parametrii țigărilor de foi, adică la indicatorii fizici și tehnologici ai acestora.

A specificat reclamantul că, în conformitate cu art. 2 din Legea nr. 278 din 14 decembrie 2007 privind controlul tutunului și cu standardul moldovenesc SM GOST 8699:2019 „Trabucuri și țigări de foi, Specificații generale” parametrii țigărilor de foi au fost stabiliți după greutatea produsului, fără a include filtrul sau muștiucul, nu trebuie să fie mai mică de 2,3 g și nu trebuie să fie mai mare de 10 g, iar circumferința nu trebuie să fie mai mică de 34 mm pe cel puțin o treime din lungimea produsului. Conform hotărârii Guvernului nr.1065 din 19 septembrie 2016 pentru aprobarea regulamentelor sanitare privind produsele din tutun și produsele conexe, țigara de foi, începând cu 15 iunie 2020, reprezintă un trabuc de dimensiuni mici cu greutatea maximă de până la 3 grame fiecare și nu cu greutatea de la 2,3 grame până la 10 grame fiecare, precum este specificat la moment în Legea nr. 278 din 14 decembrie 2007. În conformitate cu prevederile pct. 4.6 din Standardul Interstatal, informațiile despre greutatea produsului lipsesc, iar circumferința țigării de foi pe cel puțin o treime din lungime trebuie să constituie cel puțin 11 mm și nu 34 mm, precum s-a menționat anterior.

Opinează reclamantul că, Guvernul Republicii Moldova, punând recent în aplicare noțiunea nouă de țigară de foi, s-a condus de necesitatea de armonizare a legislației interne cu cea europeană și a acționat în baza art. 2 pct. 12 din Directiva Parlamentului European și Consiliului Europei nr. 2014/40/UE din 03 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE, potrivit căreia „țigară de foi” înseamnă un trabuc de dimensiuni mici și este definită în detaliu la art. 8 alin. (1) din Directiva 2007/74/CE a Consiliului Europei și art. 8 alin. (1) din Directiva Consiliului Europei nr.2007/74/CE din 20 decembrie 2007 privind scutirea de taxa pe

valoare adăugată și de accize pentru bunurile importate de către persoanele care călătoresc din alte țări, potrivit căreia Cigarillos (țigările de foi) sunt trabucuri cu o greutate maximă de 3 grame fiecare. Guvernul Republicii Moldova și alte instituții publice ale statului, sunt obligate să țină cont de legislația europeană la modificarea celei interne, în virtutea ratificării de către Parlamentul Republicii Moldovei, în temeiul Legii nr.112 din 02 iulie 2014 pentru rectificarea Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte și, Republica Moldova pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014.

A menționat reclamantul că, la soluționarea cerilor IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” trebuia să acorde prioritate normelor de drept internațional, anume, normelor Standardului Interstatal și Directivelor Europene enumerate mai sus, în coroborare cu Acordul de Asociere. În conformitate cu avizul scris, întocmit de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, la inițiativa SC „Inter-Tabac” SRL, produsele din tutun de fumat, prezentate pentru cercetare de către SC „Inter-Tabac” SRL, care s-au aflat anterior la dispoziția IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” pentru soluționarea chestiunii de eliberare a avizelor sanitare, solicitate de reclamant, corespund cerințelor față de parametrii țigărilor de foi, față de indicatorii fizici și tehnologici ai acestora, stabiliți în Standardul Interstatal.

A indicat reclamantul că, la 03 iulie 2020, respectând procedura prealabilă administrativă, prevăzută la art. 208 din Codul administrativ, precum și art. 30 alin.(5) din Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, pct. 9 sub p.2) lit. a) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1090 din 18 decembrie 2017, s-a adresat Agenției Naționale pentru Sănătate Publică cu cerere prealabilă, solicitând anularea integrală a răspunsului Agenției Naționale pentru Sănătate Publică din 30 iunie 2020, ca fiind adoptat cu încălcarea normelor Standardului Interstatal, admiterea cererilor SC „Inter-Tabac” SRL, coordonarea avertismentului privind daunele pentru sănătate, a informațiilor de pe ambalajele produselor din tutun și eliberarea Avizului sanitar pentru produse alimentare și nealimentare, pentru fabricarea (confecționarea), importul, utilizarea și comercializarea produselor din tutun de fumat sub formă de țigări de foi (cigarillos) cu filtru, cu denumirea comercială „Monarch”, „Герцоговина Флор”, „Mezage” și „Прима Classic”, aplicând pentru eliberarea avizului sanitar menționat cerințele față de parametrii țigărilor de foi, adică față de indicatorii fizici și tehnologici ai acestora, stabiliți în Standardul Interstatal, pentru țigări de foi (cigarillos) fără filtru, cu denumirea comercială „Astra”, „Military” și „Hunter”, aplicând pentru eliberarea avizului sanitar menționat cerințele față de parametrii țigărilor de foi, adică față de indicatorii fizici și tehnologici ai acestora, stabiliți în Standardul Interstatal, constatarea existenței raporturilor juridice între SC „Inter-Tabac” SRL și Agenția Națională pentru Sănătate Publică. Agenția în perioada de valabilitate a Standardului Interstatal era obligată să acorde prioritate cerințelor față de parametrii țigărilor de foi, adică față de indicatorii fizici și tehnologici ai acestora, stabiliți în Standardul Interstatal, la examinarea cererilor respective ale Companiei de Tutun.

A susținut reclamantul că, la 08 iulie 2020 IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” a oferit un răspuns la cererea prealabilă, prin care a respins cererea prealabilă din aceleași motive care au fost invocate și în răspunsul din 30 iunie 2020. În răspunsul

său a menționat că prevederile legislației naționale în domeniul controlului tutunului nu sunt echivalente cu cerințele Standardului Interstatal, adică parametrii țigărilor de foi cu filtru și fără filtru solicitați de SC „Inter-Tabac” SRL, sunt în conformitate cu prevederile Standardului Interstatal, însă nu corespund cu prevederile legislației interne a țării.

Consideră că, prin aceste răspunsuri IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” a încălcat procedura de examinare a cererilor prelabile, prevăzute de lege și anume a încălcat prevederile art. 30 alin. (5) al Legii nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, potrivit căruia, examinarea petițiilor și cererilor prelabile de contestare, conform procedurii prelabile în contenciosul administrativ, depuse de persoana controlată la organul de control, se efectuează doar în cadrul consiliilor de soluționare a disputelor, a căror funcționalitate este asigurată de către conducătorul organului de control. Consiliile de soluționare a disputelor funcționează în cadrul organului de control, iar din componența acestora fac parte, în mod obligatoriu, cel puțin trei reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri, conducătorii principalelor subdiviziuni din cadrul organului de control și reprezentantul autorității publice centrale aferente domeniului. Reprezentant al asociațiilor din mediul de afaceri, în sensul prezentei legi, este asociația aleasă în mod transparent și public, conform procedurii stabilite de Guvern. Consiliile de soluționare a disputelor își organizează și își desfășoară activitatea conform regulamentului-cadru aprobat de Guvern.

A menționat reclamantul că, IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” era obligată să examineze cererile prelabile conform procedurii descrise la norma menționată și în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.1090 din 18 decembrie 2017.

A solicitat reclamantul anularea integrală a actelor administrative individuale emise de IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” și anume a răspunsului Agenției nr.01-12-2375 din 30 iunie 2020 și răspunsul Agenției nr. 01-12-2487 din 08 iulie 2020, obligarea IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” să admită cererile SC „Inter-Tabac” SRL nr. 70, 71, 72, 73 și 74 din 16 iunie 2020, și să elibereze Aviz sanitar pentru produsele alimentare și nealimentare, pentru fabricarea (confecționarea), importul, utilizarea și comercializarea produselor din tutun de fumat sub formă de țigări de foi (cigarillos), 1) fără filtru, cu denumirea comercială „Astra”, „Military” și „Hunter”, și 2) cu filtru, cu denumirea comercială „Monarch”, „Герцоговина Флор”, „Mezage” și „Прима Classic”, aplicând pentru eliberarea avizului sanitar menționat cerințele față de parametrii țigărilor de foi, adică față de indicatorii fizici și tehnologici ai acestora, stabiliți în Standardul Interstatal GOST 8699-2013, „Trabucuri și țigări de foi. Specificații generale” și constatarea existenței raporturilor juridice între SC „Inter-Tabac” SRL, pe de o parte, și IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică”, pe de altă parte, bazate pe prevederile Standardului Interstatal. Agenția în perioada de valabilitate a Standardului Interstatal este obligată să acorde prioritate cerințelor față de parametrii țigărilor de foi, adică față de indicatorii fizici și tehnologici ai acestora, stabiliți în Standardul Interstatal, la examinarea cererilor respective ale SC „Inter Tabac” SRL.

Prin hotărârea din 10 septembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă.

S-a declarat nul refuzul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, exprimat în răspunsurile nr. 01-12-2375 din 30 iunie 2020 și nr.01-12-2487 din 08 iulie 2020.

S-a obligat Agenția Națională pentru Sănătate Publică să admită cererile SC „Inter-Tabac” SRL nr. 70, 71, 72, 73 și 74 din 16 iunie 2020 și să elibereze Aviz sanitar pentru produsele alimentare și nealimentare, pentru fabricarea (confeccionarea), importul, utilizarea și comercializarea produselor din tutun sub forma de țigări de foi (cigarillos), fără filtru, cu denumirea comercială „ASTRA”, „MILITARY” și „HUNTER”, și cu filtru, cu denumirea comercială „Monarch”, „Герцоговина Флор”, „Mezage” și „Прима Classic”, aplicând pentru eliberarea avizului sanitar menționat cerințele față de parametrii țigărilor de foi, (adică față de indicatorii fizici și tehnologici ai acestora), stabiliți în standardul interstatal GOST 8699-2013 „Trabucuri și țigări de foi. Specificații generale”.

S-a constatat existența raporturilor juridice între SC „Inter-Tabac” SRL, pe de o parte, și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, pe de altă parte, bazate pe prevederile Standardului Interstatal, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, în perioada de valabilitate a Standardului Interstatal, fiind obligată să acorde prioritate cerințelor față de parametrii țigărilor de foi, adică față de indicatorii fizici și tehnologici ai acestora, stabiliți în Standardul Interstatal, la examinarea cererilor respective ale SC „Inter-Tabac” SRL.

Manifestând dezacordul cu hotărârea instanței de fond și rezultând din faptul că hotărârea motivată a fost notificată la data de 22 septembrie 2020, IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică”, la 06 octombrie 2020, în termenul prevăzut de lege, a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia.

Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cerera de apel depusă de Agenția Națională pentru Sănătate Publică și a fost menținută hotărârea din 10 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea deciziei, Curtea de Apel Chișinău a invocat că, Standardul Interstatal, țigări foi și țigarete condiții tehnice generale GOST 8699-2013, a fost aprobat de către Consiliul Interstatal pentru Standardizare, Metrologie și Certificare, proces-verbal nr.43-2013 din 07 iunie 2013, iar pentru aprobarea acestuia au votat Republica Kârgâză, Republica Moldova, Federația Rusă, Tadjikistan și Uzbekistan. Astfel, în coraport cu materialele cauzei, Completul de judecată a reținut ca fiind neîntemeiat argumentul apelantului precum că, Standardul Interstatal SM GOST 8699:2013 nu este valabil pe teritoriul Republicii Moldova. Mai mult, instanța de fond corect a reținut că, standardele europene, internaționale și interstatale au prioritate în raport cu standardele moldovenești, care la rândul lor, nu pot și respectiv nu trebuie să intre în conflict cu standardele europene, internaționale și interstatale. Cu referire la argumentul invocat de către apelant precum că, Standartul Moldovenesc SM GOST 8699:2019 nu este echivalent cu Standartul Interstatal SM GOST 8699:2013, l-a considerat neîntemeiat deoarece, art. 12 alin. (5) din Legea nr. 20 din 04 martie 2016 cu privire la standardizarea națională, prevede expres că, în cazul adoptării standardelor și altor documente de standardizare europene, internaționale, interstatale sau ale altor țări, standardele moldovenești conflictuale se anulează.

A mai invocat instanța de apel că, instanța de fond întemeiat a constatat lipsa uniformității în legislația internă a Republicii Moldova, în reglementarea juridică a parametrilor fizici și tehnologici a țigărilor de foi, fapt care, urma să servească drept

temei pentru Agenția Națională pentru Sănătate Publică la soluționarea cererilor SC „Inter Tabac” SRL, cu acordarea priorității normelor de drept internațional, reîșind din prevederile art.4 și 8 din Constituția R. Moldova.

Astfel, consideră că instanța de fond just a concluzionat că, acțiunea înaintată de SC „Inter-Tabac” SRL împotriva IP „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual și constatarea existenței raporturilor juridice, este întemeiată.

La 10 noiembrie 2020, (prin intermediul poștei electronice), Agenția Națională pentru Sănătate Publică, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii. Totodată a indicat că motivele de fapt și de drept vor fi expuse după recepționarea deciziei motivate a instanței de apel.

La 19 februarie 2021 reprezentantul SC „Inter-Tabac” SRL, a depus referință la cererea de recurs depusă de Agenția Națională pentru Sănătate Publică, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil din motivul că nu a fost prezentată cererea de recurs motivată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține prevederile art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, potrivit căruia recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Conform art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din actele cauzei rezultă că la 28 octombrie 2020 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei (f.d. 164). La 10 noiembrie 2020, Agenția Națională pentru Sănătate Publică a expediat prin poșta electronică în adresa Curții de Apel Chișinău cererea de recurs nemotivată împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în termenul stabilit de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (f.d.184-187).

Curtea de Apel Chișinău la 11 decembrie 2020 a expediat părților la proces, prin intermediul poștei electronice inclusiv și Agenției Naționale pentru Sănătate Publică copia deciziei motivate din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 188).

În continuare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decelează că termenul de 30 zile pentru prezentarea Curții Supreme de Justiție a motivării recursului, a început să curgă din 12 decembrie 2020, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei motivate a instanței de apel și a expirat la 11 ianuarie 2021 (10 ianuarie 2021 fiind zi de duminică).

Astfel, Agenția Națională pentru Sănătate Publică contrar prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, nu a prezentat, motivarea recursului împotriva deciziei din 28 octombrie a Curții de Apel Chișinău până la data 11 ianuarie 2021.

În această conjunctură, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, motivarea recursului în cauză nu a fost prezentată de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică așa cum prevede art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, ceea ce în conformitate cu art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, constituie temei de a declara recursul inadmisibil.

Subsecvent, completul stabilește că recurentul a neglijat obligația sa de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, de a prezenta Curții Supreme de Justiție motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Mai mult, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, fiind interesată în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, anume să prezinte Curții Supreme de Justiție motivarea recursului în termenul stabilit de art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Din aceste motive, ținând cont de faptul că recursul motivat nu a fost prezentat Curții Supreme de Justiție în termenul prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a declara inadmisibil recursul în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. art. 193, 230, 245 alin. (2), 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Agenția Națională pentru Sănătate Publică, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh